

Morir era plegar de viure?
Noves mirades sobre Guillem Viladot

A cura de Joan Ramon Veny-Mesquida

AULA Minus TORRES

Pagès editors

Amb la col·laboració de

LO PARDAL
FUNDACIÓ
GUILLEM
VILADOT

VILADOT
1
0

Ajuntament
d'Agramunt

1
VILADOT
0

CENTENARI
GUILLEM VILADOT
1922-2022

Trossos és una col·lecció
de l'Aula Màrius Torres
www.catedramariustorres.udl.cat

Consell d'edició:

Jaume Aulet (Universitat Autònoma de Barcelona), Xavier Macià (Universitat de Lleida), Jordi Malé (Universitat de Lleida), Montserrat Roser (University of Kent), Donatella Siviero (Università degli Studi Messina) i Joan R. Veny (Universitat de Lleida).

© dels textos: els seus autors, 2023
© de les il·lustracions: els seus autors, 2023
© de la supervisió científica: Aula Màrius Torres, 2023
© d'aquesta edició: Pagès editors, SL, 2023
Sant Salvador, 8 – 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat

Primera edició: octubre de 2023
ISBN: 978-84-1303-498-0
DL L 751-2023
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat
Rel·ligat a Enquadernacions Prats XXI, SL

✦ imprès a **lleida** ✦

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

Taula

PAU MINGUET & JOAN RAMON VENY-MESQUIDA Justificació	7
JOSEP VALLVERDÚ <i>El meu Guillem Viladot</i>	9
JAUME PONT <i>À rebours: Guillem Viladot, poesia i poètica</i>	13
MARGALIDA PONS <i>El soroll visual en la poesia de Guillem Viladot</i>	25
JOAN RAMON VENY-MESQUIDA <i>L'art del sonet en Guillem Viladot</i>	55
PAU MINGUET <i>El segell Lo Pardal. 1970 – 2023</i>	81
JOAN PUIG RIBERA <i>Guillem Viladot i el memorialisme</i>	93
FRANCESC FOGUET I BOREU <i>El pensament polític de Guillem Viladot: una aproximació</i>	107
FRANCESCO ARDOLINO <i>«Res del que visc m'és indiferent, i tot és per a mi com una passió». Guillem Viladot narrador</i>	129
ENRIC FALGUERA <i>La narrativa infantil i juvenil de Guillem Viladot</i>	151

MANUEL GUERRERO BRULLET	
<i>Leandre Cristòfol i Guillem Viladot, una relació creativa radical i fraternal</i>	165
GLÒRIA BORDONS	
<i>La correspondència entre Guillem Viladot i Felipe Boso: la poesia concreta des de l'entusiasme al desengany</i>	189
LOUISE JOHNSON	
<i>Exportar Guillem Viladot al món anglosaxó</i>	207
TERESA IBARS	
<i>El llegat Guillem Viladot</i>	217
JOSEP BERTRAN MITJAVILA	
<i>Caminant Viladot</i>	227
Abstrats	237
Sobre els autors	245

Justificació

PAU MINGUET & JOAN RAMON VENY-MESQUIDA

Fundació Lo Pardal – Càtedra Màrius Torres

La celebració de l'Any Viladot el 2022 ha servit d'estímul a la Càtedra Màrius Torres per concebre i tirar endavant l'organització de diverses accions al voltant de l'obra del poeta. Concretament, la nostra implicació en aquesta commemoració s'ha centrat en tres àmbits: 1) la recuperació, la preservació i la difusió dels seus autògrafs, de l'obra impresa i dels objectes exposats a Lo Pardal a través de la seva digitalització i divulgació en el nostre web; 2) la difusió de la seva obra amb la publicació del facsímil de la trilogia del *Poema de l'home*, constituïda pels llibres *Z - Z*, *MMITT* i *TOT*, central en la creació literària del poeta, l'edició anotada de la seva correspondència amb Josep Vallverdú i també la participació en la traducció de la novel·la *Ruth*, la primera que es publica d'una obra seva si no tenim en compte les que es va fer el mateix Viladot i d'altres de parcials; i 3) la promoció de la investigació a través d'una trobada científica el recull de contribucions de la qual és el que el lector té ara a les mans.

La reunió científica, organitzada conjuntament amb la Fundació Lo Pardal, es va celebrar sota el títol de Simposi Viladot en dues jornades els dies 27 i 28 d'octubre de 2022. La primera jornada va tenir lloc amb un caire rigorosament acadèmic a la Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida, amb intervencions sobre els diferents aspectes de la literatura de l'autor, després d'una exposició de caire més íntim de Josep Vallverdú, gran amic de l'agramuntí: la seva poètica (Jaume Pont), la poesia visual (Margarida Pons), el sonet (Joan Ramon Veny), la col·lecció de llibres Lo Pardal (Pau Minguet), les memòries (Joan Puig Ribera), l'articulisme polític (Francesc Foguet), la narrativa per a adults (Francesco Ardolino), la narrativa infantil (Enric Falguera), la seva relació amb Leandre Cristòfol (Manuel Guerrero) i Felipe Boso (Glòria Bordons), la seva possible projecció a la cultura anglesa (Lousie Johnson) i sobre el

seu fons personal (Teresa Ibars). Tot plegat, coronat amb una mostra biobibliogràfica organitzada per la Biblioteca de Lletres de la UdL (Rodolf González) i una visita guiada a l'exposició *Viladot o el silenci de l'angle* a l'Arxiu Històric Provincial, a càrrec de Teresa Ibars.

La segona jornada es va centrar en aspectes més personals de l'escriptor i es va desenvolupar en diferents espais de la seva Riella natal. Va començar amb la presentació, a la sala de plens de l'Ajuntament, de la ja esmentada traducció a l'anglès, va continuar amb una visita comentada als edificis de Lo Pardal, de la mà de qui n'és el seu gran coneixedor, Pau Minguet, i al fons personal de Viladot conservat a la Fundació que porta el seu nom, a càrrec de qui millor podia fer-ho, Teresa Ibars. El matí va acabar amb una ruta literària pels llocs del poble relacionats amb l'obra del poeta, guiada per Ibars i Minguet. A la tarda es va fer una visita al Parc de Riella, explicat amb tot luxe de detalls per Josep Bertran, i la jornada va culminar amb un recital del poemari *Cançons d'era* per Xavier Garcia i de la «novel·la» *Sopes amb pa torrat* per Enric Casasses a l'Espai Guinovart d'Agramunt.

Aquest volum aplega la major part d'aquestes intervencions amb la voluntat d'oferir als estudiosos, en particular, i al públic interessat, en general, una visió tan polièdrica com l'obra mateixa de Viladot. Una visió construïda per investigadors especialistes en diferents camps amb anàlisis capdavanteres que proporcionaran una eina indispensable per a futures recerques i lectures, demostració del pensament del poeta —al seu *Quadern de l'òbit*, de 1999—, pres com a emblema d'aquest llibre, que morir no és plegar de viure, perquè Viladot continuarà viu mentre tingui lectors i exegetes de la seva obra.

El meu Guillem Viladot

JOSEP VALLVERDÚ

No vaig ser un crític estudiós de tota l'obra de Viladot, vaig ser un amic molt proper. Inicialment me'n van interessar les proses curtes, quasi neorealistes, del conjunt que s'ha reeditat recentment *Memòria de Riella*. Aquelles proses incisives, alhora lluminoses, un poc deformadores de la realitat que, finalment, retrataven plenament, eren un goig, el descobriment d'un escriptor robust i alhora tendre, original. Em vaig enamorar d'aquelles primeres produccions en català del recent descobert Viladot, alhora que ell batejava Riella. Tant, que li vaig fer un llarg pròleg a *Memòria de Riella*. Amb les proses del gran volum, Guillem Viladot feia una sorollosa entrada en l'escenari de la nostra literatura.

Jo havia tornat a Ponent després que, adolescent, en marxés en plena guerra civil i, per tant, d'haver viscut setze anys allunyat de la meua terra. Vaig retrobar antigues amistats, em vaig incorporar a la revista *Labor* i allí vaig conèixer Viladot. Viladot em posà en contacte amb Pedroló i entre ells dos i Francesc Porta em dugueren fins a Lluís Trepà. Tots eren nous interlocutors. Heus aquí que Viladot imaginà un rombe geogràfic: ell al nord, Agramunt, Trepà i Pedroló, tots dos de Tàrraga, formaven la línia horitzontal del rombe i jo, assidu i amb casa a Sant Martí de Maldà era el punt més al sud. Podia ser un poema visual *avant la lettre*. Ell en deia el quartet urgellenc.

Pedroló era poc amic de reunions i colles, però amb Trepà vam estar en contacte molts anys, i li vaig comprar algunes obres. Conserve un quadre seu, els altres van anar al Museu de Lleida. Viladot, en canvi, tenia una llarga col·lecció de dibuixos i olis del pintor, del qual fou protector.

Amb mi Viladot fou molt generós; xerràvem sense parar hores, quan ens vàiem, generalment a casa seva, a Agramunt o a la Masia Isidori. De què parlàvem? De la vida, de la gent i el vent, de la pagesia, d'horitzons oberts i dels ciutadans aqueferats, de les velles

À rebours: Guillem Viladot, poesia i poètica

JAUME PONT

Universitat de Lleida

Si Viladot ha estat tant de temps fora de circuit o, millor encara, dels circuits a l'ús, ha estat degut, sense cap mena de dubte, al seu esperit dissident i marginal. Dissidència i marginalitat arrelades alhora a l'heterodòxia expressiva i a una difusió editorial de la seva obra més aviat precària. I quan dic això penso sobretot en la seva obra poètica, sotmesa fins als anys vuitanta a mínimes tirades artesanals, amb edicions d'autor des de l'editorial Lo Pardal d'Agramunt; i penso també en un bon grapat de quaderns poètics que, en molts casos, per la seva bellíssima factura material, assoleixen la rara condició de veritables objectes d'art: plaquetes, macrolibres, *posters-poema*, llibres capicuat, carpetes desplegable, llibres de fulls solts o trepanats, etc. Obres, totes aquestes, on l'*objecte-libre* s'inscriu dins l'*objecte-art*, i al seu recer assoleix una mirada vasta i transgressora. Vull dir que en el si d'aquest objecte *metaliterari*, diguem-ho així, el llibre viladotià no es limita només a l'estret lllindar d'un *llegir*, sinó que alliberant-se d'aquesta condició, d'aquest límit, incita també el lector —*conditio sine qua non*— a convertir-se en *actor de l'obra mateixa*, activant la matèria i el sentit hermenèutic de la literatura i de l'art fins a espais semiòtics insospitats.

Així doncs, acarar l'obra de Viladot suposa *llegir*, sí, però alhora ens compromet de debò —a tots nosaltres, lectors tan sovint passius— a *veure, mirar i remirar, palpejar, olorar* tintes i papers, *sentir* la música, en fi, amb què el poeta forjava la partitura del seu personalíssim univers, impulsat, com llegim a *MMITT-II Poema de l'home*, pel «poema com a principi d'acció» (Viladot 1973).

Aquest ha estat, crec, el segell permanent d'un poeta singular, la trajectòria del qual, al marge quasi sempre de normes i models, sembla tocada per una triple requisitòria personal de caràcter incontestablement perifèric, és a dir: d'un costat la *perifèria lingüística*,

El soroll visual en la poesia de Guillem Viladot¹

MARGALIDA PONS

LiCETC, Universitat de les Illes Balears

Llegir/mirar l'escriptura i, en general, les creacions experimentals de Guillem Viladot sembla requerir, més que no pas el patinatge virtuós per la superfície de l'obra, una immersió en les capes freàtiques que l'alimenten. Aquesta immersió permet identificar els palimpsestos, reconèixer la sornegueria dels diàlegs amb la tradició i revelar la complicitat que estableix l'escriptor amb qui s'hi acosta. I mostra que l'acció comunicativa que propicien els poemes, fins i tot aquells que semblen més inequívocs, és de naturalesa complexa. El soroll visual és un dels símptomes d'aquesta complexitat, i el propòsit d'aquest escrit és indagar com es formalitza i quins efectes produeix. Els treballs que han inspirat aquesta reflexió són, entre altres, *Estrips* (1964), *Blancs espirituals* (1964), *Poemes de la incomunicació* (1970), *Cantates, fugues i colls de la baralla* (1970), *Contrapoemes* (1972), *Diari* 1972 (1972), *Entre opus i opus* (1972), *Sons de la païra* (1974), *Ordre «M»* (1976), *Senyals diaris* (1976–78) i *Poema Dow* (1992).

Faig servir aquesta expressió sinestèsica, *soroll visual*, per designar tots aquells elements gràfics que dificulten òpticament la lectura del poema i n'enterboleixen la intel·ligibilitat. La intervenció sobre l'icònic sonet de Magí Morera «El campanar de Lleida», inclòs a *Contrapoemes* (fig. 1), seria un exemple d'aquesta mena de soroll. Viladot exhibeix clarament el seu hipotext i «embruta» el poema original amb una sèrie de signes superposats que en compliquen la lectura: una línia vertical de punts de gran format, una *o* ajaguda, el grafema lligat *Æ*, una successió de barres inclinades i una sèrie de

1. Totes les il·lustracions d'aquest escrit es reproduïxen amb autorització dels seus autors o els seus hereus, a qui vull expressar públicament la meua gratitud.

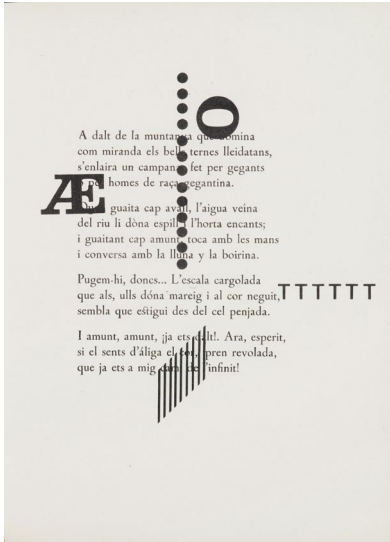

FIGURA 1

curs. Guillem Viladot, Contrapoemes (1972)

FIGURA 2

Placa en memòria de Magí Morera a la Seu Vella de Lleida
(© Antoni Benavente CTSVL)

T majúscules.² L'efecte de la sobreescritura és, curiosament, molt similar a l'impacte que han causat la història i el pas del temps en la làpida d'homenatge a Morera situada al peu de la Seu Vella, que també reproduïx el sonet dedicat al campanar (fig. 2): l'erosió n'ha desgastat les lletres, i la intel·ligibilitat del text ha quedat compromesa per una sèrie de forats provocats per trets de bala disparats, expressament, pels soldats de l'exèrcit franquista que ocuparen la ciutat durant la guerra civil.³ La pedra commemorativa deixa de ser, així, un suport impertorbable per esdevenir escenari d'un diàleg

2. Pau Minguet (2021: 35) documenta la reacció entusiasmada del poeta visual Felipe Boso a aquest poema, recollida en una carta a Viladot: «El del campanario de Lérida lo considero perfecto. Esta es la manera de demostrar a los reaciamen-te discursivos que, sobre el mismo tema (nunca se habrá usado con más propiedad la palabra *sobre*), existen posibilidades más hondas y más intensas».

3. Agraesc aquesta informació a Joan Ramon Veny-Mesquida i a Joan Busqueta.

L'art del sonet en Guillem Viladot

JOAN RAMON VENY-MESQUIDA

Càtedra Màrius Torres – Universitat de Lleida

Premises

Tot estudi d'una forma fixa o d'un gènere mètric qualsevol hauria de partir de dues premisses gairebé axiomàtiques, que han formulat molt clarament Magro & Soldani (2017: 11 i 15 resp.):

1) «le forme metriche non siano dei puri schemi, più o meno sempre uguali a sé stessi, da catalogare nelle tavole e nei repertori o da descrivere nei manuali; ma siano degli organismi storici, che offrono alla poesia di ciascuna epoca dei modelli compositivi istituzionali e nello stesso tempo sono essi stessi sottoposti a interpretazioni sempre nuove, insomma sono attraversati dalle linee di forza che definiscono lo spazio letterario come uno spazio —appunto— storico, dunque per sé mobile, dinamico, segnato dalle spinte contrapposte dell'innovazione e della stabilizzazione del sistema, dell'azione stilistica individuale e della ricezione collettiva e convenzionale.»

2) «parlando in generale, le forme metriche non vadano considerate alla stregua di contenitori vuoti da riempire di testo, ma regolino l'organizzazione interna del testo stesso, che utilizzando i propri materiali, che sono materiali linguistici, li dispone secondo strategie che rispondono a quei modelli ritmici, consegnati dalla tradizione ma anche modificati o escogitati per iniziativa del singolo autore, o di una scuola poetica, o di una certa fase della cultura letteraria».

Cal considerar, doncs, les formes mètriques com a entitats dinàmiques, fruit d'una doble dialèctica, entre tradició i innovació, per la tensió que s'estableix entre el/s model/s de cada època i les seves realitzacions concretes, d'una banda, i entre la forma i el contingut, en tant que intervenen en l'organització interna del text, de l'altra. És des d'aquest posicionament que pretenc abordar l'anàlisi dels sonets de Guillem Viladot.

El segell Lo Pardal. 1970 – 2023

PAU MINGUET

Fundació Guillem Viladot

L'any 1956 Guillem Viladot va topar frontalment amb la censura. El seu a bastament recordat article sobre Rafael Alberti, titulat «Alberti: poeta y pintor», a la revista *Labor* s'ha convertit —o l'hem convertit— en una mena d'esclat iniciàtic en la trajectòria viladotiana. La mitificació d'aquest acte repressiu per part del règim dictatorial, de fet, la va encetar el propi agramuntí quan, de gran, recordava aquella condemna i n'assenyalava els dos principals posicionaments polítics i intel·lectuals que se'n van derivar. Primerament: deixar d'escriure en castellà i prioritzar la llengua catalana. Segonament: començar a disposar les bases per al desmantellament de l'ordre alfabètic. Aquest trencament teòric amb les imposicions lingüístiques, dels mecanismes propis del llenguatge, certament va encetar un dels camins més interessants en l'obra de Viladot fent de l'experimentació motor teòric i pràctic de moltes de les seves creacions. L'any 1957, un any després de l'afer Alberti, enceta les provatures dins del món plàstic: va col·locar una sèrie de codolles de riu, prèviament polides amb paper de vidre, sobre petites peanyes de fusta per convertir-los en objectes escultòrics, *ready mades* à la *façon* de Marcel Duchamp (o a la manera cristofoliana, també), en poemes de pedra (com els de Foix); experiments amb nous llenguatges, segur. Aquest primer contacte de Viladot amb el món de l'obra exempta va restar endormiscat, gairebé hivernant, fins força anys més tard, quan la seva predilecció per l'objecte poètic —el que ell anomenava objectes de companyia— va tornar a agafar embranzida. Això no obstant —i immergint-nos en el món, diguem-ne, bidimensional—, el neguit per la recerca de noves maneres d'abordar el fet poètic va originar, a finals de la dècada dels cinquanta, el que es considera el primer

El pensament polític de Guillem Viladot: una aproximació

FRANCESC FOGUET I BOREU

Universitat Autònoma de Barcelona

Un homenot de ment de pedra picada (1999) és el títol d'una escultura de Paulí Costafreda que s'exposà en l'homenatge a Guillem Viladot, l'any 2000, a l'Espai Guinovart d'Agramunt. Sobre un doble pedestal horitzontal de pedra on hi ha inscrit aquest lema, talment una escultura clàssica, hi reposa en vertical un bloc rectangular també de pedra, del qual, en la part superior, emergeix difusament la fesomia de l'escriptor (Costafreda 2001: 10). El bloc reposa sobre el pedestal més gran per la banda dreta, mentre que per la banda esquerra ho fa sobre una falca de pedra, un detall que pot suggerir una idea d'inestabilitat o decantament. El lema introdueix un doble element nou a la frase feta «ser de pedra picada»: d'una banda, «homenot», d'inequívokes ressonàncies planianes, i, de l'altra, «de ment», que ens remet a la vessant intel·lectual de l'escriptor. Més enllà de la literalitat escultòrica, un homenot de pedra picada és, en el context català, una personalitat distingida pel seu catalanisme insubornable. Un catalanisme al qual hauríem d'addicionar —amb les contradiccions que calgui— almenys quatre qualificatius: «humanístic», «antidogmàtic», «liberal» i «progressista».

Com a articulista, Viladot col·laborà de manera prolífica i continuada —entre 1948 i 1999, cinquanta-un anys!— en nombroses publicacions d'abast nacional (*Avui*, *El Correo Catalán*, *Destino*, *Diari de Barcelona*, *Nou Diari*, *El Observador de la Actualidad*, *El Periòdic d'Andorra*, *Telejeste*, *La Vanguardia*), d'àmbit ponentí (*Ciudad*, *Diari de Lleida*, *Labor*, *La Mañana*, *Segre*, *Terra Ferma* —d'*El Periódico de Catalunya*—, *La Veu de Lleida* —de *La Mañana*—), de difusió local o comarcal (*Diari de Tarragona*, *Empordà*, *Inquietud*, *Sió*, *URC*), de caràcter cultural o literari (*Cavall Fort*, *La Jirafa*, *Oriflama*, *Ponent*, *El Pont*, *Raixa*, *Serra d'Or*, *Tururut*), i, entre d'altres, de temàtica especialitzada en galènica (*Farmacia Nueva*, *Medicamenta*). Val a dir que algunes d'aquestes col·laboracions a la premsa o en revistes s'han

«Res del que visc m'és indiferent,
i tot és per a mi com una passió».
Guillem Viladot narrador

FRANCESCO ARDOLINO
Universitat de Barcelona

Preliminars

Fa una quinzena d'anys, per a una petita editorial emergent, vaig publicar un pròleg a una mena de quadern de bitàcola, el viatge que Guillem Viladot va fer en sis-cents, amb la seva dona i la germana, a Itàlia. Em vaig interessar pels elements italians de la seva producció literària i vaig anant llegint-ne l'obra, centrant-me essencialment en la prosa. De cara a aquest treball, he passat mesos estudiant la seva narrativa, però sé que aquestes aproximacions no són completes perquè encara em falta aquella perspectiva global que et permet de parlar d'un autor a tres-cents seixanta graus; en fi, de tenir-ne una visió de conjunt que vagi més enllà del que es troba en les observacions crítiques fetes per altres estudiosos. Llavors, en el moment d'adonar-me que no podia abraçar la totalitat de la prosa de Viladot, vaig entendre que, tanmateix, podia inserir-lo dins una perspectiva crítica personal i, a partir d'aquesta consideració, he organitzat una interpretació de la seva producció narrativa segons els meus interessos.

La insurgència de l'individu

Així, doncs, la meva proposta es presenta com una lectura dels textos de l'autor a través de la dialèctica «individu *vs.* societat». És un model que faig servir sovint, que, fins a un cert punt, he sistematitzat i que té la seva base ideològica en l'obra mestra de Max Stirner, *L'únic i la seva propietat* (1985). D'altra banda, tot el que pertoca a l'aspecte

La narrativa infantil i juvenil de Guillem Viladot

ENRIC FALGUERA

Universitat de Lleida

Introducció

L'obra infantil i juvenil de Viladot està configurada per quatre novel·les breus: *El vell i l'ocell* (Viladot 1982a), *Profesor Fluss. El televisor vivent* (Viladot 1982b), *Autostop a la ciutat submergida* (Viladot 1984) i *L'Ass i l'Orr* (Viladot 1994), una novel·la inèdita, *Fecundació/Galàxia* de 1985 (Puig i Ribera 2008) i, encara, una traducció-versió de *Sindbad, el mariner* (Viladot 1982c).¹ Una obra que ha rebut molt poca atenció per part de la crítica (Carbó 1990). El conjunt de la narrativa infantil viladotiana presenta una unitat temàtica molt clara que gira entorn de dos conceptes, per dir-ho amb mots del propi autor: «el nen distingeix, molt acuradament, la realitat del món i el seu joc. El poeta fa el mateix: crea un món de fantasia i el pren seriosament» (Viladot 1984: 68). El gran tema de la narrativa de l'agramuntí és, doncs, la dualitat entre món real i fantasia, és a dir ficció; tal com passa amb el joc, la màgia infantil interpreta, explica la realitat del món. Un bon exemple n'és en Daniel, l'infant protagonista d'*El vell i l'ocell* que descobreix la seva realitat, la més profunda i autèntica, a través del somni i la màgia, o sigui, com un joc d'infants. En aquest sentit, «l'obra viladotiana desenvolupa la tensió entre el nen i l'exterior que se li manifesta en forma de poder i límit, ja sigui social o familiar. [...] Hi ha una distància insalvable

1. A més a més, a l'arxiu de la Fundació Viladot hi consta una altra novel·la juvenil, *Hola pebrot* i al mecanoscrit on llegim *Fecundació/Galàxia* hi diu a llapis *Gara gara*, novel·la juvenil que no he sabut localitzar. Totes aquestes obres es poden consultar al Corpus Literari Digital de la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida: <http://www.catedramariustorres.udl.cat/autors/item.php?acr_item=vila025>. En un altre estudi caldria considerar també les narracions breus publicades a *Cavall fort* durant els anys seixanta i setanta.

Leandre Cristòfol i Guillem Viladot, una relació creativa radical i fraternal

MANUEL GUERRERO BRULLET

Crític i assagista

Entre les innumbrables activitats de l'Any Viladot probablement una de les més rellevants ha estat l'exposició i el catàleg dedicat a *Nou plast poemes* (1965), el llibre que uní per primera vegada els noms de Cristòfol i Viladot en un projecte trencador i inaugural: *Plàstica i poesia. Cristòfol-Viladot i Nou plast poemes* (2021), a cura de Pau Minguet Sánchez i Jesús Navarro Guitard, editat per Lo Pardal, Fundació Privada Guillem Viladot, d'Agramunt, i el Museu d'Art Jaume Morera, de Lleida. Es tracta d'una aportació fonamental per conèixer la relació entre Leandre Cristòfol i Guillem Viladot. *Nou plast poemes* (1965) amb imatges d'obres de Leandre Cristòfol i poemes de Guillem Viladot no solament és el primer i únic llibre que van fer conjuntament sinó que és considerat el primer llibre de poesia experimental a Catalunya i a Espanya. A la seva singular biografia de Viladot, Teresa Ibars (2022) també ha destacat la fascinació que Viladot va tenir per Cristòfol i la relació que van mantenir al llarg dels anys.

Així, doncs, tenim nous estudis i relats sobre la intensa relació creativa que mantingueren Cristòfol i Viladot. La relació d'amistat i de creació entre poetes i pintors, artistes i escriptors, té una llarga tradició en els moviments d'avantguarda i en la cultura catalana més innovadora. La pràctica radical d'una escriptura disruptiva i el seu diàleg amb la pràctica d'un art transgressor i renovador ha estat especialment fecund i alliberador en la cultura catalana del segle xx. Així, els exemples de Joan Miró i J. V. Foix, i de Joan Brossa i Antoni Tàpies són referents ineludibles a l'hora d'abordar la relació entre l'escultor Leandre Cristòfol i l'escriptor Guillem Viladot. No hi ha dubte que Viladot va ser un dels més destacats defensors i divulgadors de l'obra de Cristòfol i que l'obra i la relació d'amistat

La correspondència entre Guillem Viladot i Felipe Boso: la poesia concreta des de l'entusiasme al desengany

GLÒRIA BORDONS
Universitat de Barcelona

Antecedents personals d'aquesta recerca

Quan vaig començar a estudiar Brossa i a interessar-me per la poesia experimental (l'any 1974), Viladot ja havia publicat *Poesia T/47* (1971) i, tot i les diferències amb la poesia de Brossa, m'interessà força el seu treball. Tanmateix no fou fins l'any 1992, en què una companya i jo decidírem de fer llegir *Poesia T/47* als nostres alumnes de Magisteri i, per tant, vaig connectar per primera vegada amb el poeta d'Agramunt. El motiu era si ens podia facilitar la compra d'un nombre important d'exemplars del llibre ja que teníem més de cent alumnes. La seva generositat ens sorprengué, ja que no només ens procurà l'accés dels estudiants al llibre sinó que ens en regalà tots els necessaris només amb la condició que els anéssim a buscar a un lloc que ens indicà. Els alumnes quedaren entusiasmats i, a més, Viladot consentí a fer una sessió amb ells per contestar les preguntes que li volguessin fer.

Pocs anys després d'aquella trobada vaig conèixer el poeta Jaume Pont, amb qui ara m'uneix una gran amistat. I un dels primers llibres que em regalà (concretament el febrer de 1997) fou *El corrent G. V. (L'obra poètica de Guillem Viladot)* (1986), un llibre que, havent-me llegit ja la *Poesia completa* (1991) de Viladot, publicada a Columna, em permeté conèixer millor els perquès de les formes poètiques, el caràcter de la seva narrativa, que encara no havia llegit, etc., però sobretot em va fer pensar molt sobre les primeres obres de trencament: *Els metaplasmes* de 1959 i *la-urt*, de 1960, encara «lligades a un discurs de factura tradicional» (Pont 1986: 55) en què «l'home, el poeta, ha de buscar la forma capaç d'atemptar contra el discurs alfabètic que ens imposa el sistema sobirà» (id.: 99),

Exportar Guillem Viladot al món anglosaxó

LOUISE JOHNSON
University of Sheffield

És un plaer i un privilegi poder participar en aquest recull d'articles sobre Guillem Viladot. Voldria agrair als organitzadors del Simposi Viladot i, sobretot al Joan Ramon Veny, totes les gestions, que no han estat poques.

Quan l'organització del simposi em va suggerir el títol d'aquesta contribució, se'm va acudir que primer s'hauria de parlar d'exportar Viladot al món barceloní (o català), atès que, com tothom sap, en un principi la Generalitat no va incloure el centenari del naixement de l'escriptor agramuntí en les commemoracions oficials del 2022. Recordem, però, que el mateix Viladot (Biosca & Cornadó 2000: 195, *apud* Johnson 2012: 47) va remarcar que «ben aviat em vaig adonar que la literatura era una cosa important que no es podia resoldre amb una mena de commemoració de Verdager, Guimerà i altres patums institucionalitzades, sinó que era molt més: era un quefer que exigia que el subjecte s'hi aboqués». Per tant —i provocho—, la decisió inicial de la Generalitat sembla que no hauria desplagut Viladot, en el sentit que va confirmar la seva posició de rebel·lia des de la perifèria (si bé amb pis a Barcelona durant vint anys), i si va lamentar que a «Barcelona no hi fas res si no has nascut al Pla de la Boqueria» (Josep Vallverdú 2004: 20, *apud* Johnson 2012: 48), hi ha potser una altra ironia en el fet que el meu primer assaig sobre la seva obra, en anglès, va sortir publicat en un estudi que duia per títol *Barcelona: Visual Culture, Space and Power*. És a dir que l'estrena crítica de Viladot en el món anglosaxó (a part d'alguna ressenya traduïda, si no m'equivoco) va ser facilitada precisament per l'interès gairebé obsessiu que «Barcelona» evoca entres els britànics i els nord-americans. Que quedi clar que no me'n queixo —només faltaria!—, però no deixa de ser veritat.

En aquest escrit faré un petit repàs a la meua trajectòria viladotiana, que en realitat són tres passos, abans de parlar de la versió

El llegat Guillem Viladot

TERESA IBARS

Diputació de Lleida

La prèvia

¿Qui diu que ser arxiver és un ofici avorrit que fa pensar, de manera voluntària o involuntària, en aquelles persones que, tancades en una mena de torre de marfil, vetllen per uns documents inassolibles per a la majoria d'humans? ¿Qui diu que ser arxiver només és salvaguardar uns documents que, de manera zelosa i sigil·losa, tenim tancats amb pany i clau preservats a uns suposats éssers rars —els investigadors o els acadèmics i científics— que volen posar llums sobre les ombres del nostre passat? ¿Qui diu que el nostre ofici de formiguetes, que sense cap mena de dubte ho és, no comporti emocions que, com a bons professionals, volem difondre?

Aquestes reflexions venen a tomb perquè l'any 2017 va morir la vídua de Guillem Viladot, Montserrat Felip, i es va anunciar que l'arxiu del creador ingressava, des del domicili familiar, a la seu de la fundació Lo Pardal. I justament perquè vull explicar un seguit de qüestions més o menys tècniques del meu ofici d'arxivera, contaré que just en aquell moment se'm va despertar un neguit que, a banda de professional, també era personal i sentimental. El meu company, Xavier Porta, fill del qui havia estat director de la revista *Labor* a la dècada de 1950 i amic personal des d'aleshores de Viladot, Francesc Porta, em parlava constantment del geni d'Agramunt. Parlo de *Labor*, revista que va veure la llum entre el 1953–1959 amb 220 números publicats, perquè, en el context d'una Lleida franquista i impregnada del nacionalcatolicisme, va ser un interessant pulmó d'oxigen per a tots aquells que anhelaven una altra realitat. Va ser també un aglutinador de persones que tenien una visió i unes opinions diferents de la dels mitjans oficialistes (la revista *Ciudad*, del grup d'intel·lectuals de règim, el Caliu Ilerdenc i el diari *La Mañana*) de la vida social i cultural de les comarques de Ponent. El seu

Caminant Viladot

JOSEP BERTRAN MITJAVILA

Historiador de l'art

El 28 de març de 2015 s'inaugurava a Agramunt una nova zona verda dedicada a la figura de Guillem Viladot. L'espai, batejat com a Parc de Riella, es convertia en un homenatge de tota la població al poeta i la seva obra.

La idea i el disseny d'aquest parc fou del professor i creador escènic Jaume Figuera (Agramunt, 1962-2019), que va convertir l'obra poètica de Viladot en paisatge natural. Per fer-ho, va seleccionar algunes de les obres més representatives de la poesia visual de Viladot i fragments de prosa poètica i poemes discursius que va fusionar amb elements naturals i antròpics d'aquest paisatge agramuntí que tan present trobem en l'obra del poeta. Ens trobem, en definitiva, amb un parc que ens mostra tres nivells paisatgístics diferents (poètic, natural i antròpic) superposats per crear un recorregut per l'obra de Viladot.

En les properes pàgines desgranarem els diferents elements que formen el Parc de Riella tot fent un passeig virtual pel seu recorregut.

Inici

El Parc de Riella està situat a l'extrem oriental de la població d'Agramunt, paral·lel a la llera del riu Sió. Aquest petit corrent d'aigua, que dona nom a la nostra comarca natural, és el responsable del paisatge de ribera que caracteritza la geografia agramuntina. Val a dir, però, que és una ribera amb poc cabdal hídric. Això fa que els elements naturals d'aquest tipus de paisatge es barregin amb la fauna i flora típica dels secans segarrencs que envolten el municipi.

Al parc s'hi pot accedir pels dos extrems, tot i que nosaltres començarem el recorregut per l'entrada situada a la part oriental, just a tocar de la carretera que arriba de Cervera. Si ens situem en aquesta entrada tenim l'oportunitat de veure tot el parc a vista d'ocell i tenir

Abstrats

JOSEP VALLVERDÚ
My Guillem Viladot

This text explains with some brushstrokes and from a personal point of view the kind of relationship I had with Guillem Viladot, from my return to Lleida in 1956 until his death in 1999, while drawing and justifying the different literary voices cultivated by my Agramunt's friend, both the most «discursive» and the most «plastic» —and discussed.

Keywords: Guillem Viladot, Josep Vallverdú, Ponent, contemporary Catalan poetics, literary experimentation.

JAUME PONT
À rebours: Guillem Viladot, poetics and poetry

Guillem Viladot's poetic work has been marked by rebellion and heterodoxy. It does not matter the expressive anchor: discursive poetry or visual poetry, object-poems or concrete poetry; nor does the historical and social referent matter, from the years of the most sordid Francoism to postmodernity. More than a writer of poems, Viladot was a master and agent of a poetics. This poetics draws, with exceptional coherence, an itinerary and a genealogy that emphasizes, very often psychoanalytically, the deepest structures of the individual, with their social, moral and political ramifications: the family, the Oedipal divergence, the Father as a social symbol of power, the problem of incest, the child and the adolescent, with all their initiation rites in life, sex as a Freudian totem and taboo of prohibition or, finally, the inherited language as an embodiment of the dominant discourse.

Keywords: Poetics, poetry, heterodoxy, psychoanalysis, genealogy, power.

MARGALIDA PONS

Visual noise in Guillem Viladot's poetry

Visual noise —a synesthetic expression that designates all those graphic elements that make the reading of the poem difficult from an optical point of view and increase its unintelligibility— is a key element of Guillem Viladot's poetics. The purpose of this chapter is to investigate how it is formalized (spots, palimpsests, strips, blackout) and what effects it produces. The argument is based on two premises: the consideration of visual poetry as a form that goes beyond playfulness and the conception of writing as a tool for criticism and (self) questioning.

Keywords: Guillem Viladot, visual noise, iconicity, visual poetry, literary experimentation.

JOAN RAMON VENY-MESQUIDA

Guillem Viladot's art of sonnet

This article aims to demonstrate, from the description of all the sonnets published by Guillem Viladot, and with attention to some unpublished ones, the respect of the poet for the model of the Italian classical form set in 13th and 14th centuries. There are no concessions to later established models, to the French or English poetry of the 16th and 17th centuries or to that of the Symbolists of the 19th. Viladot's supposed metrical «irregularities» are not the result of a will to experiment but of a freer conception of understanding the metrical construction, rhyme, versification and discourse structure within the sonnet.

Keywords: Guillem Viladot, sonnet, metrics, versification, rhyme, rhythm.

PAU MINGUET

Lo Pardal, collection of experimental poetry books

In 1970 Guillem Viladot and Josep Iglesias del Marquet started a publishing project to publish books of experimental poetry called Lo Pardal. Seven years after the presentation of the first book — *Poemes de la Incomunicació* by Viladot— the project would conclude with the book *Poemes del Gos* by Josep Vallverdú. Between this period of time fifteen books and numerous posters materialized. In 2022, taking advantage of the commemoration of the centenary of the poet of Agramunt's birth, two publications have been conceived to recover this collection of books. In January 2022 *Cantates, fugues i colls de la baralla* (unpublished book by Viladot) was published and in February 2023 *Lo Niu. Poesia d'hui, avui* was published with the proposals of four contemporary creators.

Keywords: Guillem Viladot, Josep Iglesias del Marquet, Lo Pardal, experimental books.

JOAN PUIG RIBERA

Guillem Viladot and memorialism

Guillem Viladot died without writing any memoirs as such. However, at the moment of his death, he was publishing some peculiar memoirs, called by himself *Ultramemoirs*, which span from his birth to his wedding and which were unfinished. In addition, he left in his work (both the novels and the thousands of articles that appeared in newspapers and periodicals) many traces of his life, so that from his writings it is possible to reconstruct the memoirs of the Agramunt's writer.

Keywords: Guillem Viladot, memorialism, reality and fiction.

FRANCESC FOGUET

The political thought of Guillem Viladot: an approximation

Guillem Viladot wrote hundreds of articles in a lot of newspapers and periodicals, both of the west of Catalonia and the national area. This paper focuses on the opinion writings of the years 1991–1993—in full public consecration—in order to get closer to Viladotian political thought. It analyses the incisive and high-voltage literary collaborations he published in *El Observador de la Actualidad*, *Nou Diari*, *La Mañana* and *La Vanguardia*. Overall, from a certain intellectual iconoclasm, Viladot defended humanistic, democratic, liberal and Catalanist values, and aspired to influence contemporary public opinion as a free and independent writer. In short, he assumed the role of «moral conscience» of a time and a society threatened by dogmatism and totalitarianism.

Keywords: Guillem Viladot, Catalan intellectuality, opinion journalism, politics, totalitarianism.

FRANCESCO ARDOLINO

Reflections on the narrative of Guillem Viladot

The aim of this article is an interpretation of Guillem Viladot's narrative texts from the 'individual vs. collective' dialectic. In particular, attention will be focused on a series of short novels and nouvelles written in the last quarter of the 20th century in order to highlight the author's study of point of view and his poetics founded on the triad of psychoanalysis, semiology and ideology. To bring order to the reading, the texts are analysed according to the egoist motivations presented by Max Stirner in *The Ego and Its Own*.

Keywords: Guillem Viladot — Max Stirner — individual vs. collective — semiotics criticism — psychoanalysis and literature.

ENRIC FALGUERA

The children's and youth narrative of Guillem Viladot

This text is a study of the narrative works intended for children published by Guillem Viladot. A narrative work that deals with topics, initially not common for children's audiences: environmentalism, the role of memory in human identity, love and sexual awakening, obedience to parents, the fight against time and immortality from which aspects such as assisted suicide or dignified death, loneliness, the individual and the mass or meta-literary aspects are derived. All together, to carry out a reflection on the different ways of looking at reality.

Keywords: Literary criticism; children's and youth literature; metaliterature; narrative.

MANUEL GUERRERO

Guillem Viladot, Leandre Cristòfol and Catalan experimental poetry

The artist Leandre Cristòfol and the writer Guillem Viladot, although from different generations, forged a strong friendship that also became a fertile and pioneering creative relationship. Cristòfol was one of the few members of the Lleida vanguard during the Second Republic, who had not gone into exile. Through the 81 documents of his correspondance we can learn about his intimate relationship from 1954 to 1987, as well as some of his collaborations. Viladot, after writing the book *Cristòfol* (1964), which he calls a «child's biography», proposes a more radical collaborative project to Cristòfol. This is how *Nou plast poems* (1965) appeared, with experimental poems by Viladot and photographic images of works by Cristòfol, which critics have considered the first book of experimental poetry published in Catalonia and Spain.

Keywords: Leandre Cristòfol, Guillem Viladot, experimental poetry, contemporary art.

GLÒRIA BORDONS

*The correspondence between Guillem Viladot and Felipe Boso:
from enthusiasm to disappointment about concrete poetry*

This text focuses on the forty-eight letters written between Guillem Viladot and Felipe Boso, from 1971 to 1981. First, the topic is introduced based on the author's previous studies in this area and a letter from Pedrolo to Viladot, kept in the Viladot Foundation archive. The basic content of the letters is then presented and commented: the dedication of both poets to concrete poetry, the interest and need for this kind of poetry, the critical analysis of works, the mutual admiration, and the creation of a friendship, while the initial enthusiasm is transformed into great disappointment by the disputes between groups.

Keywords: Concrete poetry, correspondence, archive, friendship, criticism.

LOUISE JOHNSON

Exporting Guillem Viladot to a UK audience

This paper sets out some of the pleasures and challenges of introducing Viladot's narrative fiction, including my translation of *Ruth* (2000 / tr. 2022), in a UK academic context and to an English-speaking readership. It looks briefly at the critical dimension of the author's voyage of discovery through Viladot from the year 2007 onwards, and suggests that while ever (wanting to be) a rebel, Viladot was also an 'ally' in the contemporary sense of the word.

Keywords: translation, *Ruth*, *trans*, ally, sexuality.

TERESA IBARS

The legacy of Guillem Viladot at the Lo Pandal Foundation

The methodical work by an archivist in a personal archive such as the Guillem Viladot Documentary Fund (FDGV) is essential for different reasons. Amongst these, it is important to have the fund classified and inventoried so that researchers and academics can get an idea of the documentary set and thus plan their methodical work. On the other hand, and no less important, knowing the total of the documents of an archive such as that of Viladot, allows us to draw strategies for disseminating both the character and his work.

Keywords: Personal archives, documentary collections, classification, inventory, dissemination.

JOSEP BERTRAN MITJAVILA

Walking Viladot

«Walking Viladot» explains the contents of the Parc de Riella d'Agramunt, an urban park created from the reproduction of visual poems and poetic texts by Guillem Viladot. The text takes a virtual tour through the life and literary journey of Riella's poet based on the works reproduced in it.

Keywords: Viladot, landscape, Riella, visual poetry.

Sobre els autors

FRANCESCO ARDOLINO. Doctor en Filologia Catalana i professor de la Universitat de Barcelona. Entre els seus assaigs, destaquen els llibres *La solitud de la paraula. Estudi sobre l'obra narrativa de Jordi Sarsanedas* (Premi Crítica Serra d'Or), *Entre el dogma i l'heretgia. Les influències de Dante en l'obra de Joan Maragall* (Premi Fundació Joan Maragall i Premi Crítica Serra d'Or). Recentment, ha tingut cura de l'edició facsímil de la traducció de la *Vida nova* de Manuel de Montoliu. És vicepresident de l'Associazione Italiana di Studi di Catalanistica, i director de les revistes *Compàs d'amalgama* i *Haidé. Estudis Maragallians*. Forma part de l'equip encarregat de l'edició crítica de les *Obres completes* de Joan Maragall.

JOSEP BERTRAN MITJAVILA. Redactor de la revista Sió (www.revista-sio.cat), en la qual ha publicat diversos articles sobre la poesia visual de Guillem Viladot posant especial èmfasi en la seva relació amb el paisatge agramuntí i la relació que s'estableix amb la seva obra. També ha col·laborat amb revistes culturals com *Urxt*, revista d'humanitats de l'Urgell. En el darrer número ha publicat l'article «El paisatge en l'obra de Guillem Viladot» (*Urxt*, núm. 36, 2022).

GLÒRIA BORDONS. Catedràtica d'universitat de la UB. Doctora en Filologia Catalana amb una tesi sobre Joan Brossa, ha treballat àmpliament sobre l'obra d'aquest poeta. Actualment n'està editant la *Poesia completa* (2021 i 2022). És investigadora principal del grup de recerca 2017 SGR 1668 i actualment dirigeix, amb Eva Figueras, el projecte *Poéticas liminales en el mundo contemporáneo: creación, formación y compromiso social* (PID2019-104628RB-I00). De les darreres publicacions destaca *De poesia. Arxius, poètiques i recepcions* (2017) i *Poesia experimental: poètiques, crítica i recepció* (2019).

ENRIC FALGUERA. Doctor en Literatura Catalana per la Universitat de Lleida. Actualment treballa com a professor lector Serra Húnter a la mateixa universitat. Ha publicat nombrosos treballs sobre literatura catalana contemporània i sobre literatura infantil i juvenil.

Actualment el seu camp de recerca gira al voltant de la competència literària. Ha publicat nombrosos articles en revistes especialitzades com *Ocnos*, *Caplletra* o *Ínsula*, a més de monografies com *Poesia dramatitzable per a educació infantil i educació primària: bases teòriques i proposta d'antologia*. Ha guanyat el XX Premi Aurora Díaz Plaja al millor article sobre Literatura Infantil que concedeix l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el títol del qual és: «Miquel Martí i Pol i la poesia per a infants».

FRANCESC FOGUET. Doctor en Filologia Catalana, és professor titular de literatura i estudis teatrals de la Universitat Autònoma de Barcelona. S'ha especialitzat en la història del teatre català; la repressió, censura i dissidència dels escriptors; el teatre de l'exili republicà, i la literatura dramàtica contemporània. Actualment, dirigeix el Centre de Recerca en Arts Escèniques de la UAB. Ha publicat, entre altres llibres, *Maria Àngels Anglada. Passió per la memòria* (2003), *Teatre, guerra i revolució. Barcelona, 1936–1939* (2005), *Margarida Xirgu, cartografia d'un mite* (2010), *El teatro catalán en el exilio republicano de 1939* (2016), *Maria Aurèlia Capmany, escriptora compromesa (1963–1977)* (2018) i, amb Sharon G. Feldman, *Els límits del silenci. La censura del teatre català durant el franquisme* (2016).

MANUEL GUERRERO. Crític i assagista. Llicenciat en Filologia Romànica per la Universitat de Barcelona (1990), ha realitzat estudis de doctorat de Literatura Comparada (1994-1996) a la Universitat Pompeu Fabra i és doctor en Humanitats per la Universitat de Girona (2022). Ha estat comissari de l'Any Joan Brossa (2019) i de l'Any Palau i Fabre (2017-2018), així com responsable de l'àmbit d'Arts (2009-2013) i sotsdirector (2013-2015) d'Arts Santa Mònica, Barcelona. Ha estat coordinador del centre de noves tendències culturals KRTU (Cultura, Recerca, Tecnologia, Universals), (1990-2008). S'ha destacat com a crític artístic i literari, gestor cultural i comissari d'exposicions. És autor de l'assaig biogràfic *J. V. Foix, investigador en poesia* (1996) i de l'antologia *Sense contemplacions. Nou poetes per al nou segle* (2001).

TERESA IBARS. Llicenciada en Geografia i Història a l'Estudi General de Lleida (1985). És arxivera de la Diputació de Lleida des de 1988 i membre de la ONG Arxivers sense Fronteres. Ha estat responsable del tractament arxivístic del fons documental de Guillem Viladot dipositat a la seu de la fundació Lo Pardal. Ha publicat *La delinqüència a la Lleida del Barroc* i les biografies del cooperativista Màrius Pons Sumalla i, amb Antonieta Jarne, de Francesc Porta. També és autora d'*Atles de l'oblit* i d'*El silenci de l'angle. Guillem Viladot o el desfici pel jo*. Col·labora com a articulista en diferents mitjans de comunicació i amb diferents llibreries de la ciutat de Lleida.

LOUISE JOHNSON. Reader in Catalan and Spanish a l'Escola de Llengües i Cultures de la Universitat de Sheffield (Regne Unit). Els seus camps de recerca són la literatura catalana i espanyola, sobretot la narrativa, la cultura física i l'esport, i els estudis de gènere, *inter alia*. També és traductora. Ha publicat estudis sobre Llorenç Villalonga, Manuel de Pedrolo, Maria Aurèlia Capmany, Guillem Viladot, Josep Pin i Soler (en premsa), Eduardo Mendicutti, i sobre temàtiques diverses.

PAU MINGUET. Neix a Cornellà de Llobregat el 1994 i viu a Belltall —poble del qual ha estat regidor de Cultura i ruralitat de 2019 a 2023— al mig d'allò que, des de Barcelona, s'anomena «territori». Després de graduar-se en història de l'art a la Universitat Autònoma de Barcelona, amb sis mesos de periple parisenc a la Sorbonne, i cursar el màster de recerca en art i disseny a l'escola EINA (Universitat Autònoma de Barcelona) va anar a parar a l'oasi cultural del desert de l'Urgell: Agramunt. A la capital del Sió dirigeix la Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal des del 2018. Ha estat comissari de l'Any Viladot.

MARGALIDA PONS. Professora al Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears. En l'àmbit de la literatura contemporània, les seves línies d'investigació inclouen l'escriptura experimental i l'aplicació dels estudis afectius a la interpretació de la poesia. Dirigeix el grup de recerca Literatura Contemporània: Estudis Teòrics i Comparatius (LiCETC), en

el marc del qual ha duit a terme projectes de recerca vinculats al textualisme, la subjectivitat i els afectes.

JAUME PONT. Catedràtic de Literatura Espanyola Moderna i Contemporània de la Universitat de Lleida i Doctor Honoris Causa per la Universitat Nacional i Kapodistriaca d'Atenes, és autor, entre altres obres, d'*El corrent G.V. (L'obra poètica de Guillem Viladot)*, *La nova poesia catalana*, en col·laboració amb Joaquim Marco, *El postismo*, *La poesía de Carlos Edmundo de Ory*, *La letra y sus máscaras*, *Surrealismo y literatura en España*, *Narrativa fantástica en el siglo XIX* i *Brujas, demonios y fantasmas en la literatura fantástica hispánica*. Com a poeta ha publicat *Límit(s)*, *Els vels de l'eclipsi*, *Divan*, *Jardí bàrbar*, *Raó d'atzar*, *Vol de cendres*, *Llibre de la frontera*, *Enlloc*, *L'altra llum*, *Càntic d'ombres* i *Mirall de negra nit*. Ha estat guardonat amb els premis de poesia Vicent Andrés Estellés, Crítica Serra d'Or per dues vegades, Nacional de la Crítica, Carles Riba, Quima Jaume a la trajectòria, i amb el premi europeu Virgile per la seva obra poètica traduïda al francès.

JOAN PUIG RIBERA. Llicenciat en Filologia Hispànica per la Universitat Autònoma de Barcelona (1977), és catedràtic d'institut de Llengua i Literatura catalanes i redactor i director de la revista *Sió*. Autor d'*Agramunt* i *Contes dels padrins d'Agramunt i rodalies*, i coautor de *La guerra civil a Agramunt*, *El cinema i el teatre a Agramunt*, *Els fets del segle XX a Agramunt*, *Les entitats culturals d'Agramunt*, *La Frustració de l'esperança*, *Postals d'Agramunt* i *Juliol*, *Òrgan del Comitè del «Front Popular» local* (1936-1937). També ha tingut cura de l'edició de diverses obres de Guillem Viladot (*Itineraris interiors*, *Ultramemòries i altres relats*, *La cendra*, *Itineraris interiors*, *Som a Riella*) i d'altres autors com Joan Viladot Puig, Joan Puig i Vall, Lluís Pons i Serra i Joan Pons Farré. Ha estat comissari de l'exposició *Guillem Viladot polièdric*.

JOSEP VALLVERDÚ. Filòleg de formació, és conegut, sobretot, com a escriptor de literatura per a joves, per bé que la seva obra, amb més de dos-cents títols publicats, el defineix com a novel·lista, assagista, poeta, memorialista, traductor, articulista i epistològraf, activitats

en totes les quals hi conrea una gran varietat de registres. Amb una llarga trajectòria com a professor, ha estat reconegut amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, Medalla d'Or i Doctor Honoris Causa per la Universitat de Lleida, Medalla d'Or del Govern de la Generalitat, Fill Predilecte de la ciutat de Lleida i adoptiu de Sant Martí de Maldà, Les Borges Blanques, L'Espluga de Francolí i Balaguer, on ha viscut i per com hi ha arrelat. I és que en Josep Vallverdú, vida i obra, que van entre l'activisme cultural i el talent literari, han influït de manera decisiva en una amplíssima comunitat de lectors.

JOAN RAMON VENY-MESQUIDA. Doctor en Filologia Catalana, és professor a la Universitat de Lleida i director de la Càtedra Màrius Torres. La seva tasca docent i de recerca s'ha centrat en la poesia catalana contemporània i en l'ecdòtica, la mètrica i la preceptiva. Ha tingut cura de diverses edicions crítiques, anotades, facsímils i llibres col·lectius, d'Antoni Febrer i Cardona, J. V. Foix, Salvador Espriu, Màrius Torres, Joan Barceló i Guillem Viladot, i ha publicat els volums *Poètiques de viva veu*. *L'Arxiu Sonor de Poesia de Joan Colomines i Puig* (amb Josep Camps), *Epistolari Joan Colomines – Salvador Espriu* i *Epistolari V–A. Les cartes entre Josep Vallverdú i Guillem Viladot*, així com el manual *Criticar el text. Per a una metodologia de l'aparat crític d'autor*.

